

Na Kekeda laa Sa Bol Fua Sa Taetas

Sa Taetas nia waa 'i Grik ne nia saitoma diana lau guu 'ana sa Disas Kraes. Nia ka safali lea kwaimani fai sa Bol 'ana maefere ki uri faarongo talo lae 'ana Faarongoa Diana nee. Keerua daru ade 'uri nai lelea sa Bol ka fale nia ka lea ki naa 'i tala'ana suli nia waa kwaitalai diana fua konia manata mamana ki. Sa Bol nia kedaa buka nee fua sa Taetas, 'ana si kada sa Taetas lea ka nii lao fa auaua 'i Krit. Nia too ka kwaitalai naa fua konia manata mamana nai seeri 'i Krit.

Sa Bol nia faarongoa kau sa Taetas uri ka lio filoa na birangana toaa nai da dooria 'asia naa kwaitalai lae fua konia manata mamana nai 'i seeri. Sa Bol nia dooria uri sa Taetas ka saitoma diana ai ne toaa God nao dasi olisusuu ma dasi firufiru lau. Si doo fua kera daka ilia 'ada ne liosau lae 'ani kera kwailiu.

Na 'inifuui doo ki laona buka nee:

Baea 'ana manata diana laa fainia foa laa fua sa Taetas 1:1-4

Toolangaidooa fua toaa kwaitalai ki fua konia manata mamana nai 1:5-16

Toolangaidooa fua konia manata mamana nai 2:1–3:11

Baea 'isi ki 'ana manata diana faasia sa Bol 3:12-15

¹ Taetas 'ae, nau sa Bol gwana ne. Nau na waa rao God ma na 'aboosol nia sa Disas Kraes. God, nia 'aili nau mai uri 'adomi lana toaa filia nia ki God uri ka 'idua lau manata mamana laa kera, ma uri nau ku bae sulia toolangaidooa mamana

ne adea wane ka too sulia manata lana God ² ma ka adea wane ka manata ngado uri too lae 'ana mauria ne God alangainia 'uana mai 'ana sasafali laa. Ma God nia 'afitai ka suke ai. ³ God nia falea bae lana ka tio faatai fua toae ki 'ana si kada nia 'oloa fuai. 'I seeri, si baea nai God ka sakatafa faatai naa 'i laona faatalongai laa ne nau ku ilia suli ne nia waa kwai faamauri kolu nia odu nau fuai.

⁴ Taetas 'ae, nau ku kekeda kau fuamu nai, suli 'oe talafana 'alakwa mamana nau naa 'i bali 'ana toolangaidooa mamane ne koro 'ado kwaimani ai.

Na ade dianaa ma na aroaroa Maa kolu God ma Kraes Disas waa ni kwai faamauri kolu ka too 'ana fai 'oe.

Na toa kwaitalai ki fua konia manata mamana

⁵ Nau ku faasi 'oe mai laona auaua 'i Krit, uri 'oko faasua mai si raoa baki nao koro si faasua 'ua bae. Ma ku dooria uri 'oko filia toa kwaitalai ki fua talai lana konia manata mamana ki 'ana maefere baki sui guu mala 'ana bae ku saea uri 'oko ilia bae. 'Oko manata toi bae nau ku bae 'urii fuamu: ⁶ Na waa ne kwaitalai, nia ka too 'ana tooa ne aoloa. Nia ka too 'ana tii 'afe guu ma ka mamana fua 'afe nia. Na wela nia ki kera daka manata mamana lau guu 'ana sa Disas Kraes, nao dasi falea lau mauria kera ki fua ta'aa lae, ma ka nao dasi ngengea lau bae lana maa kera fai gaa kera ki. ⁷ Nia 'uri nai, suli na waa kwaitalai nia ka too 'ana tooa ne aoloa, suli nia ne suasulia raoa God. Nia ka nao si abulo siniula ma ka nao si rakesasu 'ali'ali. Nia ka nao si kuu oewanea 'ana waen fua oewanea lae, ka nao si too firufiru lau, ma ka nao si ogalulumi 'ana malefo. ⁸ Nia ka kwaisaarei, ka noni maabe 'ana ili lana doo Diane ki ma ka too manataa. Nia ka too

manataa, ka ade 'o'olo ma ka fale nia 'i tala'ana fua God, ma ka suasulia mauria nia. ⁹ Nia waa nai ka dau ngasi na mone 'ana toolangaidooa mamana ne meli bae sulia fua toae ki. Nia 'uri nai taari waa nai ka bobola fainia sae lana ta doo ne 'adomia ta wane uri lea lae sulia toolangaidooa mamane. Ma nia 'uri nai taari daka bobola fainia 'olosi lana toaa ne da sae garo lana toolangaidooa mamana nai.

Na waa toolangaidoo garo ki 'i Krit

¹⁰ Nau ku bae 'uri nai suli na toaa 'oro da ote kera ade sulia toolangaidooa mamane ma daka bae 'ada sulia doo nao si mamana ki uri suke lana gwada toae ki. Ta na toa nai ki ne toaa Diu neki da manata mamana naa ma sui daka dau ngasi 'ua 'ana birangaa 'ana 'iri'unga lae. ¹¹ 'O bae sulia si doo uri 'oko faa taaro kera ai, suli kera da toolangaidoo sulia toolangaidooa garo ki. Kera da tauwelaa tooe ki ma ka adea kera daka abulo 'e'ete na faasia toolangaidooa sulia sa Disas. Kera ade gwada 'uri nai uri ngali lana si malefo faasia toae ki. ¹² Ma ta tii waa 'ana brofet kera ki 'ua guu 'i Krit, nia 'e bae 'urii, “Kolu toaa 'i Krit, kolu suke 'asia naa ka lelea firi gwana, ma birangakolu ka ta'aa 'asia naa mala 'ana doo kwasi ki. Kolu ka noni'ela 'asia naa ma kolu ka fangaaoe.” ¹³ Aia, si baea nai 'e mamana 'asia naa. Doo ne adea guu, 'o ngatafi diana 'ani kera, uri kera daka manata 'o'olo sulia toolangaidooa mamane, ¹⁴ ma uri kera nao dasi faamamanea lau ununua 'ana suke lae ne lea mai faasia toaa Diu ki, ma ka lea mai faasia si baea fifi kera ki toaa da noni'ela 'ana toolangaidooa mamana. ¹⁵ Kolu toaa ne manata lakolu sasaolia naa, kolu saitomana ne si doo ki sui

guu da sasaolia gwada. Aia, ma toaa ne lioda bilia ki 'ua suli nao kera dasi manata mamana 'ana sa Disas Kraes kera suana doo ki bilia sui gwana, suli na manatada 'e nao si sasaolia ma ka nao si 'o'olo. ¹⁶ Kera saea sa kera saitomana God, ma sui daka ilia gwada doo ta'ae ki ne faatainia nao kera dasi saitomana gu God. Ma na manatada ki ka ta'aa 'asia naa ka nao dasi ade sulia bae lana God, ma nao dasi bobola gu uri ili lana tasi doo diana.

2

Na toolangaidoo laa mamana

¹ Ma ni 'oe sa Timotii, 'o toolangaidoo 'amua sulia malutana toolangaidooa mamana nee. ² 'O bae fifi fuana waa waro ki uri ka nao dasi ade sulia kwaidooria ta'aa kera ki, ma uri daka ade 'initoa, ma uri daka sua diana sulia mauria kera ki, ma uri daka lea too sulia toolangaidooa mamana nee, ma uri daka too 'ana liosaue, ma uri daka susuu ta'aa lao 'afitaia ki.

³ Ma 'oko bae fifi lau guu 'uri nai fua keni waro ki uri daka sae'inito 'ana God laona tooa kera ki, ma uri daka too 'ada faasia ununue, ma uri daka too 'ada faasia kuu oewanea lae 'ana waen fua oewanea lae. Ma uri daka toolangaidoo sulia doo diane ki, ⁴ uri daka toolangaidoo fua keni fungao kera ki uri daka liosau 'ana arai kera ki ma wela kera ki. ⁵ Ma uri daka suasulia mauria kera ki, ma uri daka ade diana, ma uri daka 'abarua 'ana dongana luma kera ki, ma daka ade sulia bae lana arai kera ki. Lea kera da too aoloa 'uri nai, nia ka adea nao ta waa si saea lau tasi doo ne ta'aa sulia bae lana God.

⁶ 'Okoko bae fifi lau gu 'uri nai fua waa dafi arai ki uri daka suasuli diana sulia mauria kera ki.

⁷ Ma ni 'oe sa Taetas, 'oko ilia doo diane ki 'ana si kada ki sui guu, uri waa ki daka liokwaisulii sulia raoa diana 'oe ki ma daka lea sulia. Ma 'ana si kada ne 'oe toolangaidoo ki, 'oko faatainia na manatae wane sasaolia, ma na manata 'initoa lae.

⁸ Na bae lamu ka 'o'olo 'ana si kada 'o toolangaidoo uri ta waa si bae buri 'ani 'oe, ma uri 'oko faa nonisusualaa malimae 'oe ki, suli ne nao dasi dao toi lau tasi doo ne garo 'ani kolu.

⁹ Na waa ni rao tatakwai ki, kera daka ade 'ada sulia na waa baita kera ki ma daka faaele kera 'ada 'ana abulo lada ki, ma ka nao dasi olisia lau bae lana waa baita kera ki ¹⁰ ma dasi belia tasi doo 'ana 'okodoo waa baita kera ki. Saea kera da abulo aoloa uri na waa baita kera ki daka faamamane kera. Ma uri waa ki sui guu daka suana ade diana lada ki ma daka dooria mai toolangaidooa mamana nee sulia God waa ne faamauri kolu.

¹¹ 'Oku toolangaidoo fuada kera tiifau daka too 'o'olo, uri maana ne God nia faatainia na diana nia 'ana si kada nia faatainia taale uri mauria firi fua wane ki sui gwana. ¹² Ma nia ka toolangainia fuakolu na malutana luka faiburi lae 'ana abulo ta'aa lae ma na kwaidooria ta'aa ki laona molaagali. Ma ka adea kolu ka sua diana suli kolu, 'ana too 'o'olo lae ma na ili lana doo ne God dooria ki 'ana kada ne kolu too 'ua laona molaagali. ¹³ Kolu ka ilia doo nai ki 'ana si kada kolu too kwaimaasi maasia fa sato ne sa Disas Kraes nia kai dao mai ai 'i laona kwanga laa nia. Ni nia na God ne 'inito ka tasa ne faamauri kolu. ¹⁴ Nia ka fale nia 'i tala'ana fua faamauri lakolu, uri nia ka lafu kolu faasia na ta'aa lae ki sui guu ma ka faafaalu kolu, uri kolu ka too mamana na 'akolu fuana 'i tala'ana fai na kwaidooria uri ili lana doo diane ki.

¹⁵ 'O toolangainia doo nai ki fuana toaa 'i Krit uri daka ilia, ma 'oko bae fifi ma 'oko faangado kera. Nao 'osi alamatainia toaa manata mamana ki uri daka bae 'urii, “Nao kolu si ade boroi 'akolu sulia toolangaidooa sa Taetas.”

3

Na birangaa 'o'olo ki

¹ 'O saea lau guu fuana toaa nena uri daka too 'i farana si baea nia waa baita kera ki 'ana gafman, ma uri daka noni maabe 'ana ili lana doo diane ki 'ana kada ki sui guu, ² ma too kwaimani lae laona enoenoe fainia toae sui gwana ma ka nao dasi unutai ta'aa lau 'ana ta wane. ³ 'Ana kada 'i nao mai, kolu oewanea ma kolu ka ade faasia ma na waa ki daka suke kolu daka faagaro kolu ki gwada. 'I seeri na kwaidooria ta'aa 'e'ete kwailiu kolu ki daka 'inito faafi kolu. 'Ana kada 'i nao, na toaa kolu ki manata lada fungu 'ana rakesasue ma si lio ni doori lana si doo ta waa kau, ma kolu ka malimae 'ani kolu kwailiu.

⁴ Ma sui God na waa ne faamauri kolu nia ka faatainia ade dianaa nia ma liosaua nia fuakolu. ⁵ Nia ka nao si faamauri kolu lau uri maana tasi doo diana ne kolu ilia fuana. Nia faamauri kolu gwana 'i nunufana kwai'ofeia nia fuakolu. 'Ana rigitaa nia Anoedoo Abu, God nia faafaalu kolu ka adea kolu ka futa faalu lau ma kolu ka too 'ana mauria falu. ⁶ God nia fale dangatai mai 'ana Anoedoo Abu nia fuakolu 'i nunufana sa Disas Kraes waa ne faamauri kolu. ⁷ 'I seeri, God ka 'olosi kolu sulia na kwai'ofeia nia fuakolu, ma kolu ka saitoma diana ai ne kolu kai too 'ana mauria firi ne kolu kwaimaakwalii maasia. ⁸ Si baea mamane nai.

Nau ku dooria 'oko bae fifii sulia doo mamana nai ki, uri na toaa neki da manata mamana 'ana God, daka sasi ngangata uri ili lana raoa diane ki. Suli doo 'uri nai ki ne diana ma ka kwai'adomi fua toae ki sui gwana. ⁹ Sui ta 'oe 'oko too 'amua faasia olisusuu oewanea lae, ma na isufutae ki ma na olisusuu lae ki gwana faafia malutana taki bae sa Mosis. Suli na doo nai ki, doo tatakwai ki gwana, ne nao dasi 'adomia guu ta wane. ¹⁰ 'Oe 'oko ngatafia wane ne nia safalia toli lae 'i matangana toaa manata mamana ki. Ma lea burina 'oe ngatafia 'ana roo si kada ki boroi, ma nia ka nao si too gu faasia, 'oko lukasi nia. ¹¹ 'Oe saitomana sui naa waa 'uri nai nia waa ta'ae, ma na abulo ta'aa laa nia ki da faatainia ne nia 'e garo naa.

Na baea 'isi ki

¹² Nau kwai odua kau sa 'Atemas ma nao sa Tikikas siamu. Sui fatai nia kafi dao tomu, 'o ilili fasi uri lea lae mai siaku 'i Nikobolis. Suli nau ku manata uri too lae 'i seeri 'ana kada 'ana uni koburu, suli asi nia koburua. ¹³ Ma si kada sa Senas, na waa bae 'ana taki ma sa 'Abolos keeru ade akau fua lea lae mai, 'oko kwai'adomi mai fuadaru 'ana doo ki sui guu ne keeru dooria fua lea laa keerua ade lea daru ka oli kukuru 'ana tasi doo. ¹⁴ Tasi ade laa naa fua toaa kolu ki daka ilia nai, 'ana ili lana doo diane ki fua 'adomi lana toaa ne doo ki 'afitai fuada. Lea 'uri nai taari toaa manata mamana ki kera nao dasi too tatakwai gwada.

¹⁵ Na toae neki sui guu kera too fai nau, kera falea kau si baea 'ana manata diana laa kera fuamu. Ma 'oko falea lau guu si baea 'ana manata diana laa kameli fua toaa manata mamana ki ne kera saitoma meli mai.

God ka ade diana 'ana fuamolu sui.

Na Alangaia Falu 'ana Baea 'i Baegu
The New Testament in the Baeggu language of the
Solomon Islands
Niu Testament long langguis Baegu

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Baegu (Baeggu)

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

6c9f5b54-40e4-515c-9ffc-f424e1ec7c96